

Voltijdse mantelzorger verliest helft van inkomen

De huidige premies zijn te laag om de nood aan meer mantelzorgers te lenigen, zegt de christelijke vakbond.

Vakbond ACV pleit ervoor Vlaamse aanmoedigingspremies te verdubbelen.
Aanbod mantelzorgers daalt.

Gezinsbond wil voor iedereen vijf dagen mantelzorgverlof

VAN ONZE REDACTEUR **SIMON ANDRIES**

In het geval van **palliatieve zorg** wordt meestal voltijds voor mantelzorggekozen. Werry Crone/hh

BRUSSEL Ongeveer een kwart van de Vlamingen neemt zelf een deel van de zorg op voor hulpbehoevende partners, familie, vrienden of burens. Veel van die mantelzorgers geven daar vol- of deeltijds hun job voor op. In ruil krijgen ze een premie van de federale regering en in bepaalde gevallen ook een Vlaamse aanmoedigingspremie. Maar, benadrukt de christelijke vakbond ACV, het bedrag dat dat oplevert, ligt op dit moment te laag.

Armoedegrens

Op basis van de Vlaamse en federale statistieken berekende het ACV zelf het loonverlies voor mantelzorgers die hun werk al dan niet deeltijds opgeven. 'We stellen vast dat iemand in een tweeverdienersgezin met een modaal loon van 1.957,90 euro netto per maand nu meer dan 1.000 euro netto verliest als hij of zij ervoor kiest om voltijds mantelzorger te worden', zegt Stijn Gryp van de ACV-studiedienst. Vooral palliatief verlot wordt vaker voltijds opgenomen.

Halftijds of vier vijfde is populairder in de andere verlotstelsels, zoals medische bijstand of zorg voor hulpbehoevende familieleden. Daar is het loonverlies iets kleiner, maar kan het ook oplopen tot een paar honderden euro's (*zie grafiek*).

'Uit studies blijkt dat het steeds moeilijker wordt om mantelzorg te combineren met een job'

ANJA DECLERCQ

Professor ouderenzorg KU Leuven

Om dat inkomensverlies tegen te gaan, pleit het ACV ervoor om de Vlaamse aanmoedigingspremies te verdubbelen voor wie voltijds of halftijds het werk onderbreekt. 'Daarmee tillen we het inkomen van wie voltijds mantelzorger is ten minste al op tot aan de Europese armoedegrens', zegt Gryp. 'De doorslaggevende factor voor de mensen blijft natuurlijk altijd de keuze om zorg te dragen voor iemand die je kent, maar zo blijft het toch ook financieel haalbaar.'

Minder mantelzorgers

Dat lijkt geen overbodige luxe, want volgens professor ouderenzorg Anja Declercq (KU Leuven) is het aanbod van mantelzorgers 'nu al aan het verminderen'. 'Uit Europese studies blijkt nochtans niet dat we minder bereid zijn om mantelzorg te geven, maar wel dat het

steeds moeilijker wordt om het te combineren met een job. We werken langer en met steeds meer flexibele uren, waardoor het moeilijker is om afspraken rond mantelzorg te maken.'

Ook Declercq benadrukt dat er meer ondersteuningsmaatregelen nodig zullen zijn als Vlaanderen verder wil inzetten op de 'vermaatschappelijking' van de zorg. 'Maar voor alle duidelijkheid: niet alleen financieel, maar ook op het vlak van informatieverstrekking. Mantelzorgers weten nu bijvoorbeeld vaak niet waar ze terecht kunnen voor dagopvang als een familielid plots heel ziek wordt.'

Sociale zekerheid

Dat de vakbond aanklopt bij de Vlaamse regering en niet de federale, vindt Gryp logisch. 'Zij zijn verantwoordelijk voor de ouderenzorg en leggen zelf de nadruk op de vermaatschappelijking van de zorg.' De vakbond berekende meteen ook de jaarlijkse extra kosten van een verdubbeling: 1,2 miljoen euro.

Geen overdreven bedrag, zegt ACV, aangezien de overheid veel geld uitspaart dankzij de mantelzorgers. 'Uit onderzoek blijkt dat 71.000 zorgbehoevenden naar een rusthuis zouden moeten als ze geen beroep konden doen op mantelzorg. En dat is nog een voorzichtige schatting. Mantelzorgers zorgen er dus voor dat de budgetten voor ouderenzorg niet aanzienlijk moeten stijgen.'

'Of het zoveel goedkoper is voor de overheid weet ik niet', zegt Declercq. 'Dat plaatje is ingewikkelder dan het lijkt, want die mantelzorgers dragen op hun beurt niet bij aan de sociale zekerheid. Maar, los van het economische, is het ook belangrijk om te beklemtonen dat mensen nog veel waarde hechten aan de zorg van familieleden of vrienden en ook daar moeten we in investeren.'

Gezinsbond wil voor iedereen vijf dagen mantelzorgverlof

Naast het ouderschapsverlof zou de Gezinsbond het 'mantelzorgverlof' willen invoeren. De bond doet het voorstel naar aanleiding van een **bijeenkomst van de Europese ministers** rond een Europese pijler van sociale rechten die vandaag plaatsvindt. 'We weten dat er in België al heel wat langdurige verlofmogelijkheden zijn voor zorg, maar op dit moment **bestaat er eigenlijk nog niets voor uitzonderlijke situaties**', zegt woordvoerder Kurt Jacobs. 'Mensen met een zorgbehoefte zijn immers vaak ziek, kunnen een opstoot van hun ziekte krijgen, moeten plots worden opgenomen of de professionele ondersteuning kan plots wegvallen. Door **vijf dagen verlof om dwingende redenen** terug te betalen en de motieven daarvan uit te breiden naar geplande mantelzorgtaken, zouden de lidstaten en ook België aan deze verzuchting van mantelzorgers tegemoet kunnen komen.'